Fikce souhlasu dle stavebního zákona a HZS

Zveřejnění dle § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“)

Žádost o poskytnutí informace podle InfZ.

Žadatel požádal o poskytnutí následujících informací:

1) Vztahuje se tzv. fikce souhlasu dle § 4 odst. 9 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon ve znění pozdějších předpisů, resp. §178 odst. 3 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, i na závazná stanoviska HZS (Hasičský záchranný sbor)?

2) Pokud nastala fikce souhlasu a HZS je požádáno o vydání osvědčení fikce souhlasu, má HZS povinnost osvědčení vydat?

3) Pokud již nastala fikce souhlasu a bylo zažádáno o vydání osvědčení o fikci souhlasu, může HZS ještě po těchto úkonech prodloužit usnesením lhůtu pro vydání stanoviska?

4) Posuzuje se pro vydání fikce souhlasu i jiné hledisko než uplynutí zákonné lhůty 30 dnů ode dne podání žádosti, pokud nebyl učiněn žádný správní úkon ze strany příslušného úřadu?

5) Splňuje v obecné rovině fikci souhlasu případ, kdy byla podána žádost o stanovisko a až po 35 dnech od podání byla zaslána kvalifikovaná výzva k doplnění *„žádosti“*?

6) Může být zákonná lhůta prodloužena pouze vágním dopisem/emailem, který nemá náležitosti kvalifikované výzvy dle zákona č. 504/2004 Sb., správní řád?

7) Jak postupovat, když příslušný orgán a následně i stavební úřad odmítají uznat fikci souhlasu?

Odpověď:

Úvodem si Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) dovolilo uvést, že není oprávněno k poskytování závazných právních výkladů a stanovisek, pouze obecné rovině přijímá stanoviska k jednotné aplikaci předpisů stavebního práva směřovaná vyšším územně samosprávným celkům, městům, obcím a jejich sdružením.

K jednotlivým dotazům žadatele MMR uvedlo následující:

Ad 1):

Ano, vztahuje.

Ad 2):

Ano, tato povinnost vyplývá z § 155 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“).

Ad 3):

Fikce není úkon. Nedošlo-li v zákonné lhůtě k vydání závazného stanoviska (dále jen „ZS“), ani k poznamenání usnesení o prodloužení této lhůty do spisu, nastala fikce souhlasného ZS a bez podmínek. Usnesení o prodloužení lhůty poznamenané do spisu po uplynutí zákonné lhůty po vydání ZS (pozor, nezaměňovat s vyrozuměním žadatele o prodloužení lhůty) by bylo nezákonné, ovšem proti takovému usnesení se není možné odvolat (viz § 76 odst. 5 věta třetí SŘ), ani jej není možné samostatně přezkoumat v přezkumném řízení (viz § 94 odst. 3 SŘ). Fiktivní ZS by však bylo možné napadnout v odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu podmíněnému takovým ZS.

Ad 4):

Fikce souhlasu se „nevydává“, ale nastává ze zákona. Ano, posuzuje – konkrétně, zda nedošlo v zákonné lhůtě k jejímu prodloužení a zda se nejedná o ZS, u nějž stavební zákon fikci vylučuje.

Ad 5):

Zde je nutné konstatovat, že bez znalostí konkrétního případu toto nelze posoudit, a ani to MMR nepřísluší. Současný stavební zákon (zákon č. 183/2006 Sb.) takovou výzvu výslovně neupravoval, resp. neupravuje.

Nicméně lze konstatovat, že dle § 149 odst. 5 SŘ platí, že nemá-li žádost o vydání závazného stanoviska předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, vyzve správní orgán žadatele k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků žádosti; neodstraní-li žadatel vady žádosti, které brání vydání závazného stanoviska, správní orgán písemně sdělí žadateli, že závazné stanovisko nemůže být vydáno; po dobu odstraňování vad žádosti lhůta pro vydání závazného stanoviska neběží; ode dne odstranění vad žádosti počne běžet nová lhůta pro vydání závazného stanoviska. Ačkoliv SŘ nestanoví lhůtu pro učinění takové výzvy od podání žádosti o vydání ZS, vzhledem k pouze subsidiárnímu použití SŘ a úpravě obsažené v § 4 odst. 9 současného stavebního zákona lze dovodit, že pokud by dotčený orgán neučinil, resp. nevydal výzvu k odstranění nedostatků v zákonné lhůtě (pozor, nezaměňovat s doručení takové výzvy žadateli), nastala by též fikce kladného a bezpodmínečného ZS. Nový stavební zákon (zákon č. 283/2021 Sb.) úpravu postupu při odstraňování nedostatků žádosti o vydání ZS obsahuje v § 177, nicméně vzhledem k časovým souvislostem se o případ posuzovaný dle nového stavebního zákona jednat nemůže.

Ad 6):

Prodloužení lhůty pro vydání ZS je možné učinit pouze usnesením poznamenaným do spisu, o čemž se žadatel vyrozumí. Výzva k odstranění nedostatků žádosti o vydání ZS je jiným případem, přičemž § 149 odst. 5 SŘ nestanoví pro výzvu kvalifikovanou formu (stejně jako úprava v novém stavebním zákoně).

Ad 7):

V případě dotčeného orgánu lze u jemu přímo nadřízeného správního orgánu namítat nečinnost, spočívající v nevydání osvědčení, resp. vyjádření, že nastala v daném případě fikce ZS.